

Oversigt over verbale og adjektiviske former

1. ATTRIBUTIVE FORMER

Disse er de former, som optræder umiddelbart foran et navneord og dermed modificerer det (beskriver det). Attributive former er samtidigt **afsluttede** former – dvs. de kan bruges til at afslutte en hovedsætning med (eller, anderledes formuleret, de kan optræde foran et punktum). Der er således et sammenfald mellem **attributive** former og **uformelle afsluttede** former (med undtagelse af na-adjektiverne, hvor attributivformen **ikke** falder sammen med nutidsformen).

Almindelig nutid:

- affirmativ 食べる 書く やすい 元気な (SIC!)
- negativ 食べない 書かない やくない 元気ではない

Almindelig datid

- affirmativ 食べた 書いた やすかった 元気だった
- negativ 食べなかった 書かなかった やすくなくかった 元気ではなかった

Te-iru nutid

- affirmativ 食べている 書いている
- negativ 食べていない 書いていない

Te-iru datid

- affirmativ 食べていた 書いていた
- negativ 食べていなかった 書いていなかった

Desiderativ nutid

- affirmativ 食べたい 書きたい
- negativ 食べたくない 書きたくない

Desiderativ datid

- affirmativ 食べたかった 書きたかった
- negativ 食べたくなくかった 書きたくなくかった

Vær opmærksomme på, at der findes en række **faste udtryk**, som afsluttes med en af de endelser, der er listet herover. De kan derfor også optræde attributivt. Af dem har I foreløbig lært:

Necessativ ("skal", "er nød til"): ~なければ ならない eller ~なくては いけない

Permissiv (må godt): ~ても いい eller ~ても よろしい

Prohibitiv (må ikke): ~てはいけない

2. ADVERBIELLE FORMER

Verbernes og adjektivernes adverbielle form består af en **bøjet form** af verbet/adjektivet som efterfølges af en **partikel**. For verbernes vedkommende er denne bøjede form oftest stamme eller stamme + støttevokal, mens for adjektivernes vedkommende er det oftest deres adverbielle form, der danner udgangspunkt. Prædikaterne i bisætninger antager altid en adverbiel form. Bisætninger er ikke fyldestgørende udsagn (de giver ikke mening i sig selv), men har brug for en hovedsætning, som tydeliggør sammenhængen. Derfor kaldes adverbielle former for uafsluttede og kan normalt ikke forekomme foran et punktum. Desuden optræder de aldrig foran et navneord. Man kan helt enkelt sige, at **ingen verbale former, der ender på en partikel, kan stå attributivt til et navneord**.

Af partikler har I foreløbig lært følgende:

- **KARA**; som en af de få partikler efterfølger den alle afsluttede former, både almindelige og formelle former: 買いますから, 買ったから, 買いたくないから osv.
- **TE**; **vokalstammeverber**: sættes på stammen; **konsonantstammeverber**: har som bekendt deres udviklede bøjningsparadigme; **i-adjektiver**: sættes på den adverbielle form ("*ku*-formen"); **na-adjektiver**: *de* føjes til stammen: 見て, 立って, 安くて, しんせつで.
- **TEMO**; følger samme bøjningsmønster som TE
- **TE KARA**; id.
- **NAGARA**; sættes på verbernes *masu*-stamme: 見ながら, 取りながら
- **BA**; foreløbig kun mødt i det faste udtryk なければ ならない.